

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA

DĖL X SKUNDO NR. 5D-2026/2.1-796 PRIEŠ VILNIAUS KOMUNALINIŲ PASLAUGŲ MOKYKLĄ

2026 m.
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Seimo kontrolierė 2026 m. gegužės 11 d. gavo X (toliau – Pareiškėjas) skundą dėl Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos (toliau – Mokykla) darbuotojų veiksmų (neveikimo), susijusių su profesinio mokymo organizavimu Pravieniškių 1-ajame kalėjime ir prašymų bei skundų nagrinėjimu (toliau – Skundas).

2. Skunde nurodoma:

2.1. Pareiškėjas Pravieniškių 1-ajame kalėjime mokėsi staliaus profesijos, tačiau, jo teigimu, buvo mokoma tik teorijos, o praktinių mokymų nebuvo, nors pagal sutartį jie turėjo būti organizuojami. Nurodoma, kad Pravieniškių 1-ajame kalėjime nėra nei patalpų, nei įrangos (staklių), kur būtų galima įgyti praktinių žinių. Pareiškėjas baigė mokymus, gavo pažymėjimą, tačiau jį laiko „beverčiu, nes negavo praktinių žinių“;

2.2. Pareiškėjas 2026 m. kovo 6 d. pateikė skundą Y (pareigos nenurodytos), prašydamas nurodyti, kur Pravieniškių 1-ajame kalėjime vyko (vyksta) staliaus profesijos mokymai, kokios ir kur yra staklės ir įrankiai. Atsakymo negavo;

2.3. Pareiškėjas 2026 m. balandžio 27 d. pateikė skundą Mokyklai dėl „fiktyvaus mokymo“, bet atsakymo į konkrečius klausimus negavo, taip pat nebuvo išaiškinta atsakymo apskundimo tvarka.

3. Pareiškėjas prašo: išsiaiškinti, „kieno iniciatyva ir leidimu Mokykla vykde ir vykdo iki šiol fiktyvią veiklą, t. y. vykdo fiktyvų staliaus profesijos mokymą – sutartyje žada teorinį ir praktinį mokymą, tačiau realybėje moko tik teorijos“; taip pat imtis veiksmų dėl atsakymų nepateikimo.

TYRIMO IŠVADOS

4. Seimo kontrolierė 2026 m. gegužės 21 d. raštais Nr. SE-1307, SE-1309, SE-1310 kreipėsi atitinkamai į Mokyklą, Lietuvos kalėjimų tarnybą (toliau – LKT) ir Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centrą (toliau – Centras), prašydama paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes.

2026 m. birželio 5 d. Seimo kontrolierė gavo Lietuvos kalėjimų tarnybos atsakymą Nr. 1D-1525.

2026 m. birželio 8 d. Seimo kontrolierė gavo Mokyklos atsakymą Nr. 1D-1526.

2026 m. birželio 8 d. Seimo kontrolierė gavo Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro atsakymą Nr. 1D-1534 (1 priedas).

5. Tyrimui aktualus teisinis reguliavimas, įtvirtintas Seimo kontrolierių įstatyme (toliau – SKĮ), Viešojo administravimo įstatyme (toliau – VAĮ), Profesinio mokymo įstatyme (toliau – PMI), Viešųjų įstaigų įstatyme (toliau – VĮĮ), Bausmių vykdymo kodekse (toliau – BVK), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse, patvirtintose Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – Prašymų nagrinėjimo taisyklės), Lietuvos kalėjimų tarnybos nuostatuose, patvirtintuose teisingumo ministro 2025 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. 1R-172 (toliau – Nuostatai), Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos įstatuose, patvirtintuose švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. V-755 (toliau – Įstatai), Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos prašymų, skundų ar pranešimų nagrinėjimo, asmenų aptarnavimo tvarkos apraše, patvirtintame Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos direktoriaus pavaduotojo ugdymui, laikinai einančio direktoriaus pareigas, 2021 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V-44 (toliau – Aprašas), pateikiamas pažymos 2 priede, o aktuali Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika – 3 priede.

6. Atsižvelgus į Pareiškėjo Skunde keliamas problemas, išskirtinos šios Skundo tyrimo dalys:

6.1. Dėl nesuteikto praktinio profesinio mokymo.

6.2. Dėl atsakymų nepateikimo.

Dėl nesuteikto praktinio profesinio mokymo

7. Skundo tyrimo metu, įvertinus faktines aplinkybes (1 priedas) ir teisinį reglamentavimą (2 priedas), nustatyta:

7.1. BVK 55 straipsnio 2 dalies 3 punktas numato profesinį mokymąsi kaip vieną iš nuteistųjų užimtumo formų, 66 straipsnis įtvirtina laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų profesinį mokymą, laisvės atėmimo vietų įstaigai sudarant sutartis su profesinio mokymo įstaigomis dėl nuteistųjų profesinio mokymo organizavimo konkrečiose uždaro arba pusiau atviro tipo bausmės atlikimo vietose (2 priedo 1.2 punktas). Vadovaujantis Nuostatais, LKT, organizuodama ir užtikrindama suimtųjų ir nuteistųjų, atliekančių arešto ir laisvės atėmimo bausmes, užimtumą, skatina juos pradėti ar tęsti mokymąsi pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ar studijų programas (2 priedo 1.7 punktas).

Mokykla yra profesinio mokymo įstaiga, jos pagrindinė paskirtis – teikti pirminį ir tęstinį profesinį mokymą bei pagrindinį ir vidurinį ugdymą (2 priedo 1.8 punktas).

7.2. Tyrimu nustatyta, kad Pareiškėjas 2023 m. rugpjūčio 16 d. sutartimi Nr. 75 buvo priimtas mokytis pagal staliaus modulinę profesinio mokymo programą į Mokyklą. Tarp Pravieniškių 1-ojo kalėjimo ir Mokyklos buvo sudaryta profesinio mokymo organizavimo sutartis. Mokymai vyko Pravieniškių 1-ajame kalėjime. Pareiškėjas mokslus baigė 2024 m. birželio 13 d., jam išduotas profesinio mokymo diplomą. Visu mokymosi laikotarpiu Pareiškėjas nusiskundimų nereiškė.

Skunde Pareiškėjas nurodė, kad mokydamasis gavo tik teorines žinias, praktiniam mokymuisi nebuvo sudarytos sąlygos (nėra patalpų ir staliaus darbams reikalingos įrangos).

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas 2026 m. sausio 8 d. Regionų administracinio teismo Kauno rūmams pateikė skundą dėl žalos atlyginimo (atsakovas valstybė, atstovaujama LKT ir Mokyklos), kilusios dėl nesudarytos galimybės gauti praktinį profesinį mokymą. Skunde teismui, be kita ko, nurodytos tos pačios aplinkybės, kaip ir Skunde Seimo kontrolieriui (1 priedo 3 punktas). Pareiškėjo skundą teismas priėmė nagrinėti.

Šios aplinkybės leidžia daryti išvadą, kad išsprendus teisminį ginčą bus iš esmės atsakyta į Pareiškėjo Skunde keliamą klausimą, t. y., ar Mokykla Pravieniškių 1-ajame kalėjime tinkamai organizavo profesinį (praktinį) mokymą ir ar Pravieniškių 1-ajame kalėjime sudarytos sąlygos praktiniam mokymuisi.

8. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 4 ir 6 punktais ir 4 dalimi, kuriuose nustatyta, kad skundo tyrimas nutraukiamas, jei paaiškėja, jog skundas tuo pačiu klausimu yra nagrinėjamas teisme ir skundą tikslinga nagrinėti kitoje institucijoje, bei 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Skundo dalies dėl Mokyklos veiksmų (neveikimo), mokymosi staliaus profesijos metu nesuteikiant praktinių žinių, tyrimas nutrauktinas.

Dėl atsakymų nepateikimo

9. Skundo tyrimo metu, įvertinus faktines aplinkybes (1 priedas) ir teisinį reglamentavimą (2 priedas), nustatyta:

9.1. Seimo kontrolieriai, pagal Seimo kontrolierių įstatymą, tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje, tačiau Seimo kontrolieriai nevykdo laisvės atėmimo vietų įstaigoms pavestų funkcijų.

LKT yra pavesta nagrinėti asmenų prašymus, skundus ir pranešimus jos veiklos vykdymo klausimais, kontroliuoti LKT kalėjimų veiklą. Be to, BVK nustatyta, kad bausmes vykdančių įstaigų ir pareigūnų veiksmai bei sprendimai skundžiami specialiaja 100 straipsnyje nustatyta tvarka, t. y. bausmes vykdančių įstaigų pareigūnų veiksmai ir sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami atitinkamą bausmę vykdančios įstaigos direktoriui, o šios įstaigos direktoriaus veiksmai ir sprendimai per dvidešimt dienų nuo jų įteikimo gali būti skundžiami Regionų administraciniam teismui (2 priedo 1.2 punktas).

Tyrimu nustatyta, kad Pareiškėjas per Mokyklos Pravieniškių skyriaus vedėją pateikė 2026 m. kovo 6 d. prašymą, adresuotą Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininkui. Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininkas pateikė Pareiškėjui atsakymą, kuriame nurodė, kokia įranga naudojama mokant staliaus specialybės (1 priedo 3 punktas). Taigi, atsakymas Pareiškėjui buvo pateiktas, o jeigu jis nesutinka su Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininko teiktu atsakymu, turi teisę jį apskųsti BVK nustatyta tvarka.

9.2. Mokykla prašymus ir skundus nagrinėja vadovaudamasi Prašymų, skundų ar pranešimų nagrinėjimo, asmenų aptarnavimo tvarkos aprašu (2 priedo 1.9 punktas), kuris reglamentuoja asmenų prašymų, skundų ar pranešimų pateikimą, priėmimą ir nagrinėjimą bei asmenų aptarnavimą Mokykloje.

Mokykloje 2026 m. balandžio 27 d. gautas Pareiškėjo skundas dėl nepakankamo praktinio mokymo, į kurį atsakyta 2026 m. gegužės 5 d. Atsakyme nurodytos visos aplinkybės, susijusios su Pareiškėjo mokymusi staliaus specialybės Pravieniškių 1-ajame

kalėjime, staliaus modulinės profesinio mokymo programos įvykdymu ir baigimu. Taigi, atsakymą Pareiškėjui Mokykla pateikė, jeigu atsakymas netenkina, jis turi teisę jį apskųsti VAĮ nustatyta tvarka. Vadovaujantis LVAT praktika pažymėtina, kad jeigu „pareiškėjo netenkina skundžiamame atsakyme išdėstytos faktinės aplinkybės ir argumentai, nėra pagrindas pripažinti, jog pats atsakymas yra nemotyvuotas ir neteisėtas bei neatitinkantis Viešojo administravimo įstatymo nuostatų“ (3 priedas).

Nepasitvirtinus Pareiškėjo teiginiams dėl atsakymų negavimo, Skundas šioje dalyje atmestinas.

10. Vadovaujantis PMĮ nuostatomis (2 priedo 1.4 punktas), valstybinė profesinio mokymo įstaiga yra viešasis juridinis asmuo, veikiantis kaip viešoji įstaiga. Pagal VIĮ (2 priedo 1.5 punktas), viešoji įstaiga – pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – tenkinti viešuosius interesus teikiant viešąsias paslaugas ir (ar) vykdant kitą visuomenei naudingą veiklą.

Mokykla yra profesinio mokymo viešoji įstaiga, tenkinanti viešuosius interesus vykdant profesinio mokymo ir kitą švietimo veiklą. Mokyklos savininkė yra valstybė (2 priedo 1.8 punktas).

Pagal VAĮ, viešojo administravimo subjektas yra ir viešasis juridinis asmuo, veikiantis kaip viešoji įstaiga. Taigi, vadovaujantis VAĮ 1 straipsniu (2 priedo 1.3 punktas), subjektams (šiam tyrime – Mokyklai), teikiantiems viešąsias paslaugas ir nagrinėjantiems prašymus ir skundus dėl šių paslaugų, taikomos VAĮ 11 straipsnio „Prašymų ir skundų administraciniam sprendimui priimti pateikimas ir nagrinėjimas“ nuostatos. Vadovaujantis šiuo straipsniu, asmenų prašymai ir skundai nagrinėjami pagal Vyriausybės patvirtintas Prašymų nagrinėjimo taisykles.

Atkreiptinas dėmesys, kad Prašymų nagrinėjimo taisyklių 47 punkte (aktualioje redakcijoje) nurodoma, jog atsakyme į prašymą ar skundą arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo ar pranešimo apskundimo tvarką, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsniu, nurodant konkrečios institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-uos) gali būti pateiktas skundas.

Seimo kontrolierė pastebi, kad Mokyklos 2026 m. gegužės 5 d. rašte, kuriuo atsakoma į Pareiškėjo skundą ir išreiškiama Mokyklos valia, neišaiškinta atsakymo apskundimo tvarka. Atkreiptinas dėmesys, kad atsakymo apskundimo tvarkos neišaiškinimas nedera su geru viešuoju administravimu ir gali suvaržyti asmens teisę kreiptis į išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka instituciją ar teismą.

11. Tyrimu nustatyta, kad Mokyklos Aprašas parengtas vadovaujantis Vyriausybės patvirtintų Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių (nuo 2021 m. gruodžio 7 d. šios taisyklės negalioja) nuostatomis (2 priedo 1.9 punktas).

Seimo kontrolierė pažymi, kad Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1014 buvo pakeistas 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimas Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ ir išdėstytas nauja redakcija. Be to, šiuo nutarimu pakeistas taisyklių pavadinimas į „Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo

subjektuose taisyklės“. Taigi, Mokyklos Aprašo 2 punkte nurodyta neaktuali ir negaliojanti teisės akto redakcija. Kadangi nuo 2021 m. gruodžio 7 d. galioja naujos redakcijos Prašymų nagrinėjimo taisyklės, siūlytina peržiūrėti Aprašo nuostatas ir esant reikalui jas tikslinti.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAI

12. Vadovaudamasi Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Seimo kontrolierė nusprendžia:

X Skundo dalies dėl Mokyklos darbuotojų veiksmų (neveikimo), mokymosi staliaus profesijos metu nesuteikus praktinių žinių, tyrimą nutraukti.

13. Vadovaudamasi Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Seimo kontrolierė nusprendžia:

X Skundo dalį dėl atsakymų į kreipimusis negavimo, atmesti.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJOS

14. Vadovaudamasi Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 8 ir 17 punktais, Seimo kontrolierė Mokyklos direktorei rekomenduoja:

14.1. atsižvelgus į pažymos 11 punktą, tikslinti Aprašo nuostatas;

14.2. atsižvelgus į pažymos 10 punktą, imtis priemonių, kad atsakymuose į asmenų prašymus ir skundus būtų nurodoma apskundimo tvarka.

Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašoma informuoti Pareiškėją ir Seimo kontrolierę (rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus ir juos pagrindžiančius dokumentus Seimo kontrolieriui pateikti per E. pristatymo informacinę sistemą ar el. p. ombuds@lrski.lt).

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė

TYRIMO METU GAUTA INFORMACIJA

1. Seimo kontrolierė 2026 m. gegužės 21 d. raštais Nr. SE-1307, SE-1309, SE-1310 kreipėsi atitinkamai į Mokyklą, Lietuvos kalėjimų tarnybą ir Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centrą, prašydama paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes.

2. 2026 m. birželio 8 d. Seimo kontrolierė gavo Mokyklos atsakymą Nr. 1D-1526:

2.1. „X 2023 m. rugsėjo 1 d. pradėjo mokytis Pravieniškių 1-ajame kalėjime pagal staliaus modulinę profesinio mokymo programą (kodas T32072201), vadovaujantis 2023 m. rugpjūčio 16 d. profesinio mokymo sutartimi Nr. 75. 2024 m. birželio 13 d. X išduotas profesinio mokymo diplomas Nr. /.../, Mokinių registro reg. Nr. /.../. Staliaus modulinės profesinio mokymo programos mokymo proceso trukmė – 10 mėnesių, apimtis kreditais – 40; teoriniam mokymui skirta – 190 val., praktiniam mokymui skirta – 440 val.; teoriniai ir praktiniai mokymai buvo organizuojami pagal patvirtintą mokymo planą ir tvarkaraščius, vadovaujantis profesinio mokymo programos reikalavimais.“

2.2. „Staliaus modulinės profesinio mokymo programos teorinis ir praktinis mokymas vykdomas Pravieniškių 1-ajame kalėjime.“

2.3. „2026 m. balandžio 1 d. gautas paklausimas el. paštu iš Pravieniškių 1-ojo kalėjimo Resocializacijos skyriaus specialistės dėl atsakymo į nuteistojo X klausimą. X 2026-03-06 d. skundas adresuotas Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininkui. Pravieniškių skyriaus vedėjas Y 2026 m. balandžio 3 d. pateikė atsakymą Pravieniškių 1-ojo kalėjimo Resocializacijos skyriaus specialistei apie staliaus mokymo programos praktiniuose užsiėmimuose naudojamus įrengimus.“

2.4. „2026 m. balandžio 27 d. buvo gautas ir užregistruotas X skundas ir 2026 m. gegužės 5 d. pateiktas atsakymas. Atsakyme nurodyta, kad mokymosi laikotarpiu, praktinio mokymo vykdymo metu, kvalifikacijos vertinimo procese ar iškart po programos baigimo Pareiškėjas pretenzijų dėl praktinio mokymo apimties, kokybės ar nepakankamo kompetencijų suteikimo nebuvo pareiškęs. Atsižvelgiant į tai, kad profesinio mokymo programa buvo baigta nustatyta tvarka, kvalifikacijos vertinimas išlaikytas, profesinio mokymo diplomas išduotas, nėra pagrindo pripažinti pažeidimą vien remiantis vėliau pareikštu nepasitenkinimu, kai objektyvūs duomenys patvirtina, kad staliaus modulinė profesinio mokymo programa buvo įvykdyta ir baigta.“

2.5. „Pareiškėjo X teiginys, kad Pravieniškių 1-ajame kalėjime nebuvo patalpų ir įrangos, reikalingos praktiniams staliaus profesijos įgūdžiams ugdyti, mokyklos vertinimu nėra pagrįstas objektyviais duomenimis. Mokymo procese buvo naudojamos profesinio mokymo programos įgyvendinimui numatytos priemonės ir sudarytos sąlygos mokiniams įgyti programoje numatytas kompetencijas.“

2.6. „Pareiškėjas X buvo kreipęsis į teismą ir Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklą, kaip trečiasis suinteresuotas asmuo, 2026 m. kovo 6 d. gavo Lietuvos kalėjimų tarnybos atsiliepimą į X skundą Nr. 1S-1517.

2.7. Skundo tyrimui pateiktas Mokyklos 2026 m. gegužės 5 d. atsakymas Pareiškėjui:

„Išnagrinėjus Jūsų skunde nurodytas aplinkybes dėl neva nepakankamai suteikto staliaus praktinio mokymo profesinio mokymo programos vykdymo laikotarpiu 2023–2024 mokslo metais, informuojame, kad skundas laikomas nepagrįstu.“

Jūs baigėte staliaus profesinio mokymo programą (kodas T32072201), atlikote programoje numatytus atsiskaitymus, buvote prileistas prie teorinės ir praktinės kvalifikacijos vertinimo dalies, išlaikėte egzaminus ir 2024 m. birželio 13 d. Jums buvo išduotas skaitmeninis profesinę kvalifikaciją patvirtinantis dokumentas - profesinio mokymo diplomas Nr. /.../. Šios aplinkybės patvirtina, kad mokymosi pasiekimai ir įgytos kompetencijos nustatyta tvarka buvo įvertintos kaip atitinkančios programos reikalavimus.

Pažymėtina, kad mokymosi laikotarpiu, praktinio mokymo vykdymo metu, kvalifikacijos vertinimo procese ar iškart po programos baigimo pretenzijų dėl praktinio mokymo apimties, kokybės ar nepakankamo kompetencijų suteikimo nebuvote pareiškęs. Skundas pateiktas praėjus reikšmingam laikui po mokymo programos baigimo, nepateikiant objektyvių duomenų, kurie pagrįstų teiginį, jog praktinis mokymas buvo nepakankamas ar neatitiko programos reikalavimų.

Atsižvelgiant į tai, kad profesinio mokymo programa buvo baigta nustatyta tvarka, kvalifikacijos vertinimas išlaikytas, profesinio mokymo diplomas išduotas, nėra pagrindo pripažinti pažeidimą vien remiantis vėliau pareikštu nepasitenkinimu, kai objektyvūs duomenys patvirtina, kad staliaus modulinė profesinio mokymo programa buvo įvykdyta ir baigta.“

3. 2026 m. birželio 5 d. Seimo kontrolierė gavo LKT atsakymą Nr. 1D-1525:

3.1. „Pateiktais duomenimis, nuteistasis X (toliau – pareiškėjas) pateikė 2026-03-06 prašymą Nr. NPS-22-6323, į kurį atsakymas pateiktas Lietuvos kalėjimų tarnybos Pravieniškių 1-ojo kalėjimo (toliau – Pravieniškių 1-asis kalėjimas) viršininko 2026-04-13 raštu Nr. SN-22-1131.“

3.2. „Lietuvos kalėjimų tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2025 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. 1R-172, 10.3 papunktis numato, jog Lietuvos kalėjimų tarnyba, siekdama organizuoti suimtųjų ir nuteistųjų užimtumą, skatina nuteistuosius (suimtuosius) pradėti ar tęsti mokymąsi pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ar studijų programas. Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso (toliau - BVK) 55 straipsnio 2 dalies 3 punktas taip pat numato profesinį mokymąsi kaip vieną iš nuteistųjų užimtumo formų. BVK 66 straipsnis įtvirtina laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų profesinį mokymą. Šio straipsnio 2 dalis numato, jog laisvės atėmimo vietų įstaiga sudaro sutartis su profesinio mokymo įstaigomis dėl nuteistųjų profesinio mokymo organizavimo konkrečiose uždaro arba pusiau atviro tipo bausmės atlikimo vietose.“

3.3. „Pareiškėjas staliaus profesijos mokyti buvo priimtas /.../, staliaus profesinio mokymo programa baigta /.../, įgytas profesinio mokymo diplomas. Pareiškėjas /.../ sutartimi Nr. /.../ buvo priimtas mokyti pagal staliaus modulinę profesinio mokymo programą (kodas T32072201) į Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklą. Taip pat sudaryta profesinio mokymo organizavimo sutartis (2023-09-22, Nr. SUT-/.../) tarp Pravieniškių 1-ojo kalėjimo ir Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos (kopija pridedama).“

3.4. „Nurodome, jog BVK 66 straipsnio 3 dalis numato, jog laisvės atėmimo vietų įstaiga nuteistųjų profesiniam mokymui bausmės atlikimo vietoje vykdyti suteikia reikalingas patalpas ir apmoka šių patalpų eksploatavimo, remonto ir profesinio mokymo įstaigos baldų įsigijimo išlaidas. Kitos profesinio mokymo išlaidos apmokamos profesinio mokymo finansavimą reglamentuojančių Lietuvos Respublikos įstatymų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžete numatytų asignavimų. Pareiškėjui buvo suteiktos teorinės žinios ir praktiniai įgūdžiai pagal

tarp šalių sudarytoje sutartyje keliamus reikalavimus. Mokymosi proceso periodu buvo užtikrintos visos sąlygos teoriniams ir praktiniams įgūdžiams įgyti. Mokantis staliaus specialybės praktiniuose užsiėmimuose Pravieniškių 1-ajame kalėjime naudojamos šios staklės: išilginio pjovimo staklės; skersinio pjovimo staklės; brėžtuvinės staklės; tekinimo staklės; lyginimo staklės; gręžimo staklės.“

3.5. „Regionų administraciniame teisme 2026-01-08 gautas pareiškėjo skundas dėl netinkamų kalinimo sąlygų, tame tarpe dėl galimybės gauti praktinį profesinį mokymą. Pareiškėjas 2026-04-23 teismui pateikė atskirąjį skundą. Sprendimas administracinėje byloje nėra priimtas. Akcentuojame, jog pareiškėjas skundžia aplinkybes, įvykusias daugiau, nei prieš vienerius metus, t. y. 2023-2024 m. vykusio mokymo organizavimą. Turimais duomenimis, pareiškėjas mokymosi metu nereiškė pretenzijų dėl teorinio ar praktinio mokymo proceso organizavimo ir įgyvendinimo.“

3.6. Pateikta kita Skundo tyrimui reikalinga informacija:

3.6.1. Pareiškėjas 2026 m. sausio 8 d. Pateikė skundą Regionų administracinio teismo Kauno rūmams dėl neturtinės žalos atlyginimo (atsakovai „valstybė, atstovaujama Lietuvos kalėjimų tarnybos ir Mokyklos), kuriame be kitų aplinkybių nurodė:

„[...]. Dėl nesudarytos galimybės gauti praktinį profesinį mokymą:

2023 m. teikiau prašymą priimti mokytis pagal staliaus specialybę, 2023.08.16 nutartimi buvau priimtas mokytis „Staliaus modulinę profesinio mokymo programą“ kodas T32072201. Pagal sutarties: **II. Sutarties šalių įsipareigojimai ir atsakomybės:** sudaryti sąlygas Mokiniui mokytis pagal mokymo planą ir Sutarties I skyriuje nurodomas profesinio mokymo programos ar jos modulio (-ių) reikalavimus, užtikrinti mokymo vietos atitiktį profesinio mokymo programoje ar jos modulyje nustatytiems reikalavimas mokymui ir mokymo ištekliams; suteikti Mokiniui teorinių žinių ir praktinių įgūdžių, ugdyti jo kompetencijas, išvardintas Sutarties I skyriuje nurodomoje profesinio mokymo programoje ar jo modulyje (-iuose); vykdyti kituose teisės aktuose teikėjams, organizuojantiems profesinį mokymą, nustatytas pareigas. Tiek LKT, tiek mokykla prieš sudarydami tarpusavio sutartį dėl mokymo organizavimo, tiek vėliau mokykla su manimi, žinojo, kad praktiką atlikti nebus sąlygų, nes nebuvo nei patalpų, nei stalių staklių ir kitos įrangos, įrankių, tai reiškia, kad visa tai žinodami ir suvokdami sąmoningai tyčia organizavo, pradėjo ir vykdė mokymus pažeisdami sutarties sąlygas.

Visu tuo atliko neteisėtus veiksmus (neveikimą), nes nei LKT, nei mokykla nei iki mokymo pradžios, nei jau vykstant mokymams nesiėmė jokių veiksmų, kad būtų laikomasi sutarties ir būtų užtikrintas ne tik teorijos, bet ir praktikos mokymas. Pažymėtina, kad staliaus mokymai vyksta iki šiol be praktikos, kai tuo tarpu pvz. suvirintojai, mūrininkai ir kt. turi galimybę mokytis ir praktikos.

Žinant situaciją buvo sąmoningai tyčia nuslėptas faktas, jog praktinių mokymų nebus, nesąžiningai siekiant pritraukti kuo daugiau mokinių. Kviečiant mokytis nebuvo jokios informacijos, kad praktikos nebus, o mane priėmus, pasirašius sutartį ir man išsiaiškinus, kad praktiką atlikti nėra galimybių, buvo žadama, jog praktikos atlikimui sąlygos bus sudarytos vėliau. Bet tai buvo melas. Jei būčiau iš karto žinojęs, kad praktikos nebus, net nebūčiau rinkęsis šios specialybės.

Dėl nesąžiningų asmenų siekio tik pritraukti kuo daugiau mokinių ir iš to pasipelnyti buvau apgautas ir negavau pagal sutartį priklausančio praktinio mokymo, todėl vietoje įgytos pilnavertės specialybės su realia galimybe įsidarbinti (ją pabaigus), gavau tik truputį teorijos ir baigimo pažymėjimą. **Baigimo pažymėjimas – praktiškai bevertis, nes**

neįgijau jokių praktinių įgūdžių, kurie yra esminiai norint įsidarbinti ir mokėti dirbti, ypatingai tokį atsakingumo reikalaujantį darbą, kur šiais laikais naudojamos kompiuterizuotos stalių staklės. Pažymėtina, kad kadangi jau turiu elektriško specialybę iš laisvės, tai buvo paskutinis mano šansas kalėjime įgyti dar vieną specialybę, nes turint dvi daugiau mokytis neleidžiama ir šis šansas nuėjo veltui, dėl to itin apmaudu ir pikta.

LKT ir mokykla neužtikrindamos teisės gauti man priklausančią praktinį mokymą savo pareigas vykdė aplaidžiai ir neatsakingai, atliko tyčinius neteisėtus veiksmus (neveikimą), tyčia nesilaikė sutarties sąlygų, tuo man sudarė prielaidą patirti stiprius neigiamus dvasinius ir emocinius išgyvenimus, bei kančias, emocinę depresiją, nepatogumus, pažeminimą, nepilnavertiškumo jausmą, t. y. kilti neturtinei žalai CK 6.250 1d. prasme, t. y. tarp padaryto atsakovės atstovės pažeidimo ir mano patirtos neturtinės žalos yra priežastinis ryšys ir atsakovės atstovei kyla vieša civilinė atsakomybė CK 6.271 str. 1d. prasme.

Atsižvelgus į tai, akivaizdu, kad šioje byloje egzistuoja visos valstybės civilinės atsakomybės sąlygos: neteisėti įstaigos veiksmai (neveikimas) ir teisės aktų nesilaikymas, žala - aš dėl to patyriau nepatogumų ir diskomfortą, bei tiesioginis priežastinis ryšys tarp neteisėtų veiksmų ir patirtos žalos (CK 6.271 str.). Patyriau neturtinę žalą, kurią įvertinu 2000 eurų. Kadangi žala kilo dėl LKT ir Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos, 2000 eurų neturtinė žala turėtų būti atlyginama solidariai po 1000 eurų iš abiejų atsakovės atstovių.“

3.6.2. Pateiktas Mokyklos 2026 m. vasario 25 d. atsiliepimas į Pareiškėjo skundą:

„Regionų administracinis teismas priėmė nagrinėti pareiškėjo X skundą atsakovei - Lietuvos valstybei, atstovaujamai Lietuvos kalėjimų tarnybos, dėl neturtinės žalos atlyginimo priteisimo, trečiasis asmuo byloje - Vilniaus komunalinių paslaugų mokykla. Trečiasis suinteresuotas asmuo Vilniaus komunalinių paslaugų mokykla teikia atsiliepimą į pareiškėjo pateiktą skundą. Su pateiktu pareiškėjo X skundu nesutinkame.

Pareiškėjas /.../ sutartimi Nr. /.../ buvo priimtas mokytis pagal staliaus modulinę profesinio mokymo programą (kodas T32072201) į Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklą.

Pareiškėjui buvo suteiktos teorinės žinios ir praktiniai įgūdžiai pagal tarp šalių sudarytoje sutartyje keliamus reikalavimus. Mokymosi proceso periodu buvo užtikrintos visos sąlygos teoriniams ir praktiniams įgūdžiams įgyti. Mokinyš mokymosi metu nepareiškė jokių pretenzijų dėl teorinio ar praktinio mokymo proceso organizavimo ir įgyvendinimo. Mokinyš baigė staliaus profesinio mokymo programą /.../ ir įgijo profesinio mokymo diplomą Nr. /.../.

Visos pareiškėjo skunde nurodytos aplinkybės dėl praktikos atlikimo, patalpų, įrangos, įrankių nebuvimo yra neteisingos. Vilniaus komunalinių paslaugų mokykla visapusiškai įvykdė /.../ tarp šalių pasirašytoje sutartyje nurodytas mokymo plano sąlygas. Mokykla neturi siekio pritraukti kuo daugiau mokinių. Norinčiųjų mokytis prašymų gauname žymiai daugiau negu turime valstybės finansuojamų mokymo vietų stojantiesiems. Pareiškėjas nepateikė įrodymų teismui apie patirtus stiprius neigiamus dvasinius ir emocinius išgyvenimus, bei kančias, emocinę depresiją, nepatogumus, pažeminimą, nepilnavertiškumo jausmą – kilti neturtinei žalai, dėl baigimo pažymėjimo bevertiškumo ir praktinių įgūdžių neįgijimo.

Prašome pateikto pareiškėjo X skundo netenkinti, dalyje dėl 2000,00 Eur (dviejų tūkstančių eurų) neturtinės žalos priteisimo, dėl praktinių įgūdžių neįgijimo ir mokymosi

sutarties sąlygų nesilaikymo.“

3.6.3. Pareiškėjo 2026 m. kovo 3 d. prašymas Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininkui „kokiose patalpose ir kokie praktiniai mokymai šiuo metu vykdomi (ar bus vykdomi) besimokantiems staliaus / dailidės.“

Pravieniškių 1-ojo kalėjimo viršininkas 2026 m. balandžio 13 d. pateikė atsakymą:

„Informuojame, kad Jūsų pateiktas klausimas nėra tiesiogiai susijęs su Jūsų bausmės atlikimo sąlygomis. Siekiant suteikti Jums kuo išsamesnę informaciją, buvo kreiptasi į Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklą, kuri pateikė šiuos duomenis. Mokantis staliaus specialybės, praktiniuose užsiėmimuose naudojamos šios staklės: išilginio pjovimo staklės, skersinio pjovimo staklės, brėžtuvinės staklės, tekinimo staklės, lyginimo staklės ir gręžimo staklės.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 100 straipsnyje nustatyta tvarka, šis atsakymas per 1 (vieną) mėnesį gali būti skundžiamas Lietuvos kalėjimų tarnybos direktoriui (L. Sapiegos g. 1, LT-10312 Vilnius).“

4. 2026 m. birželio 8 d. Seimo kontrolierė gavo Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro atsakymą Nr. 1D-1534:

4.1. „Mokyklos veiklos išorinis vertinimas atliktas 2021 m. kovo 31 d.– balandžio 2 d., vadovaujantis Profesinio mokymo įstaigų ir kitų profesinio mokymo teikėjų, vykdančių formalųjį profesinį mokymą, veiklos išorinio vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. V-442 „Dėl Profesinio mokymo įstaigų ir kitų profesinio mokymo teikėjų, vykdančių formalųjį profesinį mokymą, veiklos išorinio vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Mokyklos veikla buvo įvertinta teigiamai, Mokyklai pateikta veiklos išorinio vertinimo ataskaita, [...]“

4.2. „Vadovaujantis Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugpjūčio 25 d. įsakymu Nr. V-1102 „Dėl formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ 30 punktu, formaliojo profesinio mokymo licencijų turėtojų licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą organizuoja ir vykdo Nacionalinė švietimo agentūra. Įvertinus Mokyklos vykdomos formaliojo profesinio mokymo veiklos sąlygų laikymąsi, gali būti priimtas sprendimas atlikti Mokyklos veiklos išorinį vertinimą.“

TYRIMUI REIKŠMINGOS TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS

1. Nacionalinės teisės aktai:

1.1. *Seimo kontrolierių įstatymo:*

17 straipsnio „Atsisakymas nagrinėti skundą“:

1 dalis: „Seimo kontrolierius [...] priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai šio įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka informuodamas pareiškėją, jeigu: [...];

4) skundas tuo pačiu klausimu buvo išnagrinėtas arba yra nagrinėjamas teisme; [...];

6) padaro išvadą, kad skundą nagrinėti tikslinga kitoje institucijoje ar įstaigoje.“

4 dalis: „Jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, skundo tyrimas nutraukiamas.“

22 straipsnio „Seimo kontrolieriaus sprendimai“ 1 dalis: „Seimo kontrolierius, atlikęs tyrimą, priima sprendimą: [...]; 3) nutraukti skundo tyrimą.“

1.2. *Bausmių vykdymo kodekso:*

55 straipsnio „Laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų užimtumo formos“:

1 dalis: „Bausmę atliekantiems nuteistiesiems šio kodekso nustatyta tvarka ir sąlygomis sudaromos galimybės užsiimti prasminga jų ir visuomenės interesus atitinkančia veikla.“

2 dalis: „Nuteistųjų užimtumo prasminga jų ir visuomenės interesus atitinkančia veikla formos: [...]; 3) bendrasis ugdymas, profesinis mokymas, aukštasis mokslas; [...].“

66 straipsnio „Laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų profesinis mokymas“:

1 dalis: „Uždaro ir pusiau atviro tipo bausmės atlikimo vietose organizuojamas jose laikomų nuteistųjų (išskyrus šio kodekso 69 straipsnyje nurodytus nuteistuosius, kuriems laisvės atėmimo vietų įstaigos direktoriaus įgaliotas pareigūnas leidžia mokytis ne bausmės atlikimo vietoje veikiančioje profesinio mokymo įstaigoje) profesinis mokymas. Šių nuteistųjų profesinis mokymas ar atskiros jo dalys gali būti organizuojami nuteistuosius įdarbinusiose įstaigose ir organizacijose.“

2 dalis: „Laisvės atėmimo vietų įstaiga sudaro sutartis su profesinio mokymo įstaigomis dėl nuteistųjų profesinio mokymo organizavimo konkrečiose uždaro arba pusiau atviro tipo bausmės atlikimo vietose.“

3 dalis: „Laisvės atėmimo vietų įstaiga nuteistųjų profesiniam mokymui bausmės atlikimo vietoje vykdyti suteikia reikalingas patalpas ir apmoka šių patalpų eksploatavimo, remonto ir profesinio mokymo įstaigos baldų įsigijimo išlaidas. Kitos profesinio mokymo išlaidos apmokamos profesinio mokymo finansavimą reglamentuojančių Lietuvos Respublikos įstatymų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžete numatytų asignavimų.“

100 straipsnio „Bausmių vykdymo sistemos pareigūnų ir antstolių veiksmų ir jų priimtų sprendimų apskundimo tvarka“:

1 dalis: „Viešųjų darbų, laisvės apribojimo, arešto ir laisvės atėmimo bausmės vykdančių įstaigų pareigūnų veiksmai ir jų priimti sprendimai per vieną mėnesį gali būti skundžiami atitinkamą bausmę vykdančios įstaigos direktoriui. Bausmę vykdančios įstaigos direktorius šį skundą turi išnagrinėti ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo

jo gavimo dienos, o kai dėl skundo atliekamas tyrimas, – per dvidešimt darbo dienų nuo tyrimo pabaigos dienos.“

2 dalis: „Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą bausmę vykdančios įstaigos direktoriaus veiksmai ir sprendimai per dvidešimt dienų nuo jų įteikimo dienos gali būti skundžiami apygardos administraciniam teismui.“

1.3. Viešojo administravimo įstatymo:

1 straipsnio „Įstatymo paskirtis ir taikymas“:

6 dalis: „Šio įstatymo 11 straipsnio nuostatos *mutatis mutandis* taikomos subjektams, teikiantiems viešąsias paslaugas ir nagrinėjantiems prašymus ir skundus dėl šių viešųjų paslaugų.“

2 straipsnis „Pagrindinės šio įstatymo sąvokos“: [...]; 18. Viešasis administravimas – teisės aktais reglamentuota viešojo administravimo subjektų veikla, skirta teisės aktams įgyvendinti: administracinis reglamentavimas, administracinių sprendimų priėmimas, teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo priežiūra, administracinių paslaugų teikimas, viešųjų paslaugų teikimo administravimas. [...]; 20. Viešojo administravimo subjektas – viešasis juridinis asmuo, valstybės ar savivaldybės valdoma įmonė, kolegiali ar vienasmenė institucija, neturinti juridinio asmens statuso, įstatymų nustatyta specialų statusą turintis fizinis asmuo, šio įstatymo nustatyta tvarka įgalioti atlikti viešąjį administravimą.“

4 straipsnio „Viešojo administravimo subjektų sistema“:

1 dalis: „Viešojo administravimo subjektų sistemą sudaro valstybinio administravimo subjektai, regioninio administravimo subjektai ir savivaldybių administravimo subjektai.“

2 dalis: „Valstybinio administravimo subjektai yra kolegialios ar vienasmenės valstybės institucijos, biudžetinės įstaigos, išlaikomos iš valstybės biudžeto asignavimų ir kitų valstybės pinigų fondų lėšų, Lietuvos bankas, Lietuvos kariuomenė, įstatymų nustatyta specialų statusą turintys fiziniai asmenys, asociacijos, valstybės valdomos įmonės, viešosios įstaigos, kurių savininkė arba dalininkė yra valstybė, šio įstatymo nustatyta tvarka įgalioti atlikti viešąjį administravimą.“

14 straipsnis „Administracinio sprendimo apskundimas“: „Asmuo turi teisę apskųsti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą ar kitokį viešojo administravimo subjekto atsakymą į asmens prašymą ar skundą arba veiksma (neveikimą), taip pat viešojo administravimo subjekto vilkinimą atlikti jo kompetencijai priskirtus veiksmus šio įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo administracinio sprendimo ar atsakymo įteikimo (paskelbimo) asmeniui šio įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka dienos ar veiksmo (neveikimo) arba vilkinimo paaiškėjimo asmeniui dienos tam pačiam viešojo administravimo subjektui arba aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, arba kitų įstatymų, reglamentuojančių ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių, nagrinėjimą, nustatyta tvarka išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai, arba administraciniam teismui.“

1.4. Viešųjų įstaigų įstatymo 2 straipsnis „Viešosios įstaigos samprata“: „Viešoji įstaiga – pagal šį ir kitus įstatymus įsteigtas pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – tenkinti viešuosius interesus teikiant viešąsias paslaugas ir (ar) vykdant kitą visuomenei naudingą veiklą.“

1.5. *Profesinio mokymo įstatymo:*

15 straipsnio „Profesinio mokymo įstaigų steigimas, teisinė forma, pabaiga ir pertvarkymas, profesinio mokymo įstaigų tinklo kūrimas“:

2 dalis: „Valstybinė ar savivaldybės profesinio mokymo įstaiga yra viešasis juridinis asmuo, veikiantis kaip viešoji įstaiga (išskyrus baudų vykdymo sistemos, muitinės pareigūnų ir vidaus reikalų profesinio mokymo teikėjus), kurio savininko teisės ir pareigos įgyvendina atitinkamai Vyriausybė ar jos įgaliota institucija arba įstaiga, ar savivaldybė. Valstybinės ar savivaldybės profesinio mokymo įstaigos dalininkais gali būti fiziniai asmenys ir kiti negu Vyriausybė ar jos įgalios institucijos arba savivaldybė juridiniai asmenys.“

1.6. *Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – Prašymų nagrinėjimo taisyklės) (aktuali redakcija nuo 2025 m. birželio 24 d.):*

45 punktas: „Į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį:

45.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš Viešojo administravimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti;

45.2. į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktuali klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti;

45.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka. [...]“.

47 punktas: „Atsakyme į prašymą ar skundą arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo ar pranešimo apskundimo tvarką, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsniu, nurodant konkrečios institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-uos) gali būti pateiktas skundas.“

1.7. *Lietuvos kalėjimų tarnybos nuostatų, patvirtintų teisingumo ministro 2025 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. 1R-172:*

10 punktas: „Tarnyba, siekdama šių nuostatų 8.3 papunktyje nurodyto veiklos tikslo, atlieka šias funkcijas: [...]; 10.3. skatina nuteistuosius (suimtuosius) pradėti ar tęsti mokymąsi pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ar studijų programas; [...]“.

15 punktas: „Tarnyba taip pat atlieka šias funkcijas: [...]; 15.15. teisės aktų nustatyta tvarka nagrinėja asmenų prašymus, skundus ir pranešimus, priskirtinus Tarnybos kompetencijai; [...]“.

1.8. *Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos įstatų, patvirtintų švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. V-755 (toliau – Įstatai):*

3 punktas: „Įstaigos teisinė forma – viešoji įstaiga.“

6 punktas: „Mokyklų grupė – profesinio mokymo įstaiga. Įstaigos pagrindinė paskirtis – profesinio mokymo įstaiga, teikianti pirminį ir tęstinį profesinį mokymą bei pagrindinį ir vidurinį ugdymą.“

9 punktas: „Įstaiga turi skyrius: [...]; 9.3. Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos Pravieniškių kalėjimo skyrių [...].“

18 punktas: „Įstaigos veiklos tikslas – tenkinti viešuosius interesus vykdant profesinio mokymo ir kitą švietimo veiklą, padėti asmeniui įgyti pagrindinį, vidurinį išsilavinimą, kvalifikaciją ir (ar) kompetencijas, atitinkančias šiuolaikinį mokslo, technologijos, ekonomikos ir kultūros lygį, padedančias jam įsitvirtinti ir konkuruoti kintančioje darbo rinkoje.“

23 punktas: „Įstaigos pagrindinė švietimo veikla – profesinis mokymas.“

1.9. Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos prašymų, skundų ar pranešimų nagrinėjimo, asmenų aptarnavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos direktoriaus pavaduotojo ugdymui, laikinai einančio direktoriaus pareigas, 2021 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V-44:

1 punktas: „Prašymų, skundų ar pranešimų nagrinėjimo, asmenų aptarnavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja asmenų prašymų, skundų ar pranešimų pateikimą, priėmimą ir nagrinėjimą bei asmenų aptarnavimą Vilniaus komunalinių paslaugų mokykloje (toliau – Mokykloje).“

2 punktas: „Aprašas parengtas vadovaujantis Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (suvestinė redakcija nuo 2017 m. lapkričio 23 d.).“

3 punktas: „Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos pašto įstatyme, Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme ir kituose teisės aktuose.“

28 punktas: „Asmuo, nesutinkantis su Mokyklos atsakymu į jo prašymą, skundą ar pranešimą arba tuo atveju, jeigu per nustatytą prašymo, skundo ar pranešimo nagrinėjimo terminą atsakymas asmeniui neišsiųstas, turi teisę paduoti skundą kitoms institucijoms įstatymų numatyta tvarka.“

30 punktas: „Atsakymai rengiami atsižvelgiant į pateiktų prašymų, skundų ar pranešimų turinį:

30.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą – išduoti dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą, atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

30.2. į prašymą priimti administracinį sprendimą – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

30.3. į kitus prašymus, skundus ar pranešimus – atsakoma laisva forma arba nurodomas atsisakymo tai padaryti priežastys.“

TYRIMUI REIKŠMINGA TEISMŲ PRAKTIKA*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika:*

„Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nustatytas reikalavimas, jog individualiame administraciniame akte turi būti nurodyta akto apskundimo tvarka, nustato pareigą individualų administracinį aktą priimančiam viešojo administravimo subjektui sprendime nurodyti tokius duomenis, iš kurių be papildomų informacijos šaltinių (įstatymų, poįstatyminių teisės aktų) ir laiko sąnaudų pareiškėjui, nepriklausomai nuo jo išsilavinimo, amžiaus, būtų visiškai aišku, kokiai institucijai (institucijos pavadinimas, adresas) ir per kokį terminą (nurodant ar terminas skaičiuojamas nuo sprendimo priėmimo, ar nuo individualaus akto gavimo dienos) gali būti paduotas skundas. Administracinio akto apskundimo tvarkos neišaiškinimas tinkamai nesiderina su geru viešuoju administravimu bei Konstitucijoje įtvirtintu principu, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, gali suvaržyti asmens teisę kreiptis į išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka instituciją ar teismą.“ (2012 m. rugpjūčio 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS520-592/2012; 2012 m. rugsėjo 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS492-440/2012; 2013 m. rugsėjo 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS858-753/2013; 2015 m. balandžio 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-587-438/2015).

„[...] atsakovas savo kompetencijos ribose įvykdė pareigą ir pateikė pareiškėjui tinkamą atsakymą, o tai, kad pareiškėjo netenkina skundžiamame atsakyme išdėstytos faktinės aplinkybės ir argumentai, nėra pagrindas pripažinti, jog pats atsakymas yra nemotyvuotas ir neteisėtas bei neatitinkantis Viešojo administravimo įstatymo nuostatų.“ (2016 m. vasario 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1150-520/2016).